

**RAAD VAN
DE EUROPESE UNIE**

**Brussel, 1 juni 2012 (06.06)
(OR. en)**

10490/12

**Interinstitutioneel dossier:
2011/0269 (COD)**

**SOC 428
ECOFIN 446
FSTR 48
COMPET 324
AGRI 353
CODEC 1465**

VOORTGANGSVERSLAG

van:	het voorzitterschap
aan:	het Comité van permanente vertegenwoordigers (1e deel) / de Raad (Epsco)
Nr. Comv.:	15440/11 SOC 867 ECOFIN 678 FSTR 56 COMPET 440 CODEC 1672 - COM(2011) 608 definitief
Betreft:	Voorstel voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad betreffende het Europees fonds voor aanpassing aan de globalisering (2014-2020) - Voortgangsverslag

De Commissie heeft op 6 oktober 2011 bij het Europees Parlement en de Raad haar voorstel voor een Verordening van het Europees Parlement en de Raad betreffende het Europees fonds voor aanpassing aan de globalisering (2014 – 2020) ingediend ¹.

I. INHOUD VAN HET VOORSTEL VAN DE COMMISSIE

Dit voorstel beoogt in de eerste plaats te waarborgen dat het Europees fonds voor aanpassing aan de globalisering (EFG) tijdens de volgende programmeringsperiode blijft opereren overeenkomstig de voor het meerjarig financieel kader (MFK) 2014-2020 vastgelegde grondbeginselen.

¹ COM(2011) 608 definitief (doc. 15440/11).

Het EFG heeft tot doel een bijdrage te leveren aan de economische groei en de werkgelegenheid in de EU door de Unie in staat te stellen solidariteit te tonen met werkenden die werkloos zijn geworden door de mondialisering, handelsovereenkomsten die van invloed zijn op de landbouw, of een onverwachte crisis, en om financiële ondersteuning te bieden voor hun snelle herintreding of voor het stopzetten of aanpassen van hun landbouwactiviteiten.

Bij het presenteren van haar voorstel in de Groep Sociale Vraagstukken op 14 november 2011, benadrukte de Commissie dat het EFG moet worden gehandhaafd tijdens de programmeerperiode 2014-2020 omdat het een meerwaarde heeft en een beter antwoord blijkt te bieden op grootschalige ontslagen dan het Europees Sociaal Fonds, terwijl toch het subsidiariteitsbeginsel gerespecteerd wordt.

Uit vorige EGF overgenomen kenmerken:

- het fonds blijft buiten de EU-begroting als "crisisinstrument" (met 3 miljard euro uitgetrokken voor de programmeerperiode, *waarvan maximaal 2,5 miljard voor landbouwers*²);
- de drempel van 500 ontslagen, die in 2009 is ingevoerd, blijft behouden;
- aanvragen wegens met de crisis verband houdende omstandigheden, zoals sedert 2009 voorzien, worden permanent mogelijk;
- een uitvoeringsperiode van 24 maanden voor uit het EGF gefinancierde maatregelen;
- aanvragen dienen net als in het verleden te worden gedaan door de lidstaten, maar één aanvraag kan op meer dan twee regio's betrekking hebben;
- de maatregelen zijn nog steeds toegespitst op een actief arbeidsmarktbeleid (ten minste 50% van het pakket).

² Belangrijke nieuwe elementen van het voorstel voor een nieuw EGF zijn schuingedrukt.

Belangrijkste nieuwe elementen:

- ***nieuwe categorieën werkenden*** (tijdelijke werknemers, zelfstandigen en eigenaarsmanagers van MKB's) komen in aanmerking;
- het basis***percentage voor medefinanciering*** van 50 % kan worden verhoogd tot 65% voor lidstaten met convergentieregio's;
- de reikwijdte van het fonds wordt uitgebreid tot ***landbouwers*** die te lijden hebben van mogelijke nieuwe handelsovereenkomsten, waarbij voor ogen moet worden gehouden dat gestreefd moet worden naar de instandhouding van een plattelandsbevolking en haar activiteiten en dat er sprake moet zijn van de noodzaak steun te verlenen voordat de activiteiten volledig worden stopgezet, d.w.z. dat moet worden vooruitgelopen op de negatieve effecten;
- de Commissie stelt voor om te anticiperen op veranderingen in de landbouwsector via ***gedelegeerde handelingen*** (artikel 290 VWEU) om de specifieke criteria voor steunverlening en de bedragen voor deze sector per geval vast te stellen (dus in aanmerking komende sectoren/producten aan te wijzen, getroffen geografische gebieden te omschrijven, maximumbedragen voor EU-steun, referentieperiodes, subsidiabiliteitscriteria en data voor de uitgaven en andere voorwaarden vast te stellen);
- het toepassings- en goedkeuringsproces wordt verder gestroomlijnd, er is minder informatie vereist voor een EGF-aanvraag, de lidstaten krijgen meer flexibiliteit om EGF-bijdragen te implementeren, toezicht en rapportage worden verbeterd en de zichtbaarheid van het EGF wordt vergroot.

II. STAND VAN ZAKEN

De Groep sociale vraagstukken heeft het Commissievoorstel in vijf vergaderingen ³ in detail bestudeerd aan de hand van drie vragenlijsten van het voorzitterschap ⁴ en twee compromisvoorstellen ⁵ van het voorzitterschap.

Sommige delegaties verwelkomden het Commissievoorstel, omdat ze het EGF beschouwen als een zeer belangrijk en zeer noodzakelijk instrument voor de solidariteit met de werkenden, waarmee een positief signaal wordt afgegeven in deze tijden van aanhoudende economische moeilijkheden.

Vele delegaties stonden sceptisch tegenover het voorstel. Een aanzienlijk aantal lidstaten is principieel gekant tegen voortzetting van het EGF.

Een belangrijk punt is de uitbreiding van de reikwijdte van het EGF tot landbouw (waar velen tegen gekant zijn of vragen bij stellen). Hierbij viel de kritiek te horen dat de Commissie voor te veel aspecten discretionaire bevoegdheden heeft en dat het risico bestaat dat zij onderhandelt over handelsovereenkomsten die ten koste gaan van de landbouwsector. Ook over het hoge bedrag dat is uitgetrokken voor de landbouwsector ontstond discussie.

Ook het medefinancieringspercentage is niet onomstreden, waarbij de standpunten uiteenlopen van een voorkeur voor één enkel percentage (bij voorkeur 50% of daaromtrent) tot gedifferentieerde percentages, oplopend tot 65 % en meer.

Er was grote twijfel over het overmatig gebruik van "gedelegeerde handelingen" voor het vaststellen van de nadere regels om aanspraak te kunnen maken op EGF-steun. Een delegatie beschouwde ze als een bron van grote rechtsonzekerheid. Een andere delegatie stelde voor in plaats daarvan de comitéprocedure (voorheen de comitologieprocedure) te benutten om te beslissen welke actie gefinancierd moeten worden.

³ Documenten 17886/11, 7018/1/12 REV 1 COR 1, 8807/2/12 REV 2, 9340/1/12 REV 1 en 10448/12.

⁴ Documenten 7432/12, 7982/12 en 10195/12.

⁵ Documenten 8806/12 en 10194/12.

Er was twijfel over de toegevoegde waarde van het fonds; een aantal delegaties voerde aan dat het Europees Sociaal Fonds (ESF) soortgelijke maatregelen zou kunnen financieren. Ook waren er bedenkingen over het verband met cohesie, bij het feit dat het fonds een steeds permanenter karakter lijkt te krijgen en zuiver sectoraal lijkt te worden. Verscheidene delegaties maakten nog een aantal nadere opmerkingen: het crisisargument moet buiten beschouwing blijven, het fonds is niet effectief voor kleinere arbeidsmarkten, het fonds zou minder toegankelijk worden voor de zwaarst getroffen landen, de mogelijkheid bestaat dat kleinere lidstaten niet langer een rechtmatig deel van de beschikbare middelen krijgen, de verantwoordelijkheid voor het arbeidsmarktbeleid moet bij de lidstaten blijven, er was over het algemeen een dringende behoefte aan financiering en dus geen tijd om te wachten op EU-financiering, en het zou als norm kunnen gaan gelden dat het fonds buiten het meerjarig financieel kader (MFK) blijft als extrabudgettair gefinancierd element.

III. CONCLUSIE

Alle aspecten van het voorstel zijn onder het Deense voorzitterschap besproken met het oogmerk zoveel mogelijk bepalingen te verduidelijken. Er wordt van uitgegaan dat alle delegaties in deze fase algemene studievoorbehouden hebben, omdat hun definitief standpunt over velerlei aspecten van het voorstel zal afhangen van de ontwikkeling van het dossier, ook buiten de werkgroep. DK, MT en UK maken een parlementair voorbehoud.

Het Comité wordt verzocht nota te nemen van dit verslag en het toe te zenden aan de Raad Epsco op 21 juni 2012.

ACHTERGRONDINFORMATIE

Het EGF is in 2006 aanvankelijk opgericht (bij Verordening 1927/2006)⁶ voor de duur van de programmeringsperiode 2007-2013, met als hoofddoel de EU een instrument te geven om solidariteit te tonen met, en steun te verlenen aan, werknemers die te maken kregen met ontslagen als gevolg van veranderingen in de wereldhandelspatronen, wanneer deze ontslagen een zeer ongunstig effect hadden op de regionale of plaatselijke economie.

Door medefinanciering van actieve arbeidsmarktbeleidsmaatregelen beoogt het EFG werkenden in door een ernstige economische ontwrichting getroffen regio's, bedrijfstakken, gebieden of arbeidsmarkten te helpen bij hun terugkeer op de arbeidsmarkt.

Gezien de omvang en de snelheid van de ontwikkelingen tijdens de financiële en economische crisis van 2008, is er op voorstel van de Commissie een herziening gekomen door middel van Verordening (EG) nr. 546/2009⁷, met als doel de reikwijdte van het EGF uit te breiden, als onderdeel van de crisismaatregelen van Europa, en het om te vormen tot een instrument voor vroege, effectievere crisisinterventie, overeenkomstig de grondbeginselen van solidariteit en sociale rechtvaardigheid.

In het licht van de economische situatie en de noodzaak tot begrotingsconsolidatie heeft de Europese Commissie in juni 2011 voorgesteld om de tijdelijke crisisafwijking, die afloopt op 31 december 2011, te verlengen tot en met 31 december 2013, d.w.z. het einde van de uitvoeringsperiode van Verordening 1927/2006. Het Europees Parlement heeft in de plenaire vergadering van 29 september 2011 zijn standpunt in eerste lezing betreffende het Commissievoorstel zonder amendementen aangenomen; de Raad EPSCO heeft op 1 december 2011 niet het vereiste quorum bereikt voor een politiek akkoord over de verlenging van de crisisafwijking.

⁶ PB L 48 van 22.2.2008, blz. 82.

⁷ PB L 167 van 29.6.2009, blz. 26.